

НАЦИОНАЛЕН СЪВЕТ ЗА РАДИО И ТЕЛЕВИЗИЯ

ПРОТОКОЛ

№ 32

от редовно заседание, състояло се на 11.05.1998 г.

ПРИСЪСТВАХА: Ал. Томов, Д. Коруджиев, Ст. Данаилов, Ив. Драганов,
доц. Г. Лозанов

ДНЕВЕН РЕД:

1. Предложение от г-н Драганов за промяна в ЗРТ от страна на НСРТ;
2. Среща с Б. Карадимчев - член на УС на БНР по негово искане;
3. Мониторинг за БНТ - г-н П. Кърджиров;
4. Мониторинг за БНР - г-жа В. Никова и г-н Б. Шабански;
5. Разглеждане на проекта за правилник на БНР;
6. Разни
 - писмо от г-н П. Пайнавелов;
 - писмо от г-н М. Ковачев

ПО ТОЧКА "ПЪРВА":

Предложението си г-н Драганов направи във връзка с неразрешения, в сега действащият Закон за радио и телевизия, проблем с отразяването по БНТ на крупни културни прояви, организирани от фондащи с идеална цел, Министерство на културата, общини, градове и други организации, които биха представлявали интерес, не само за културните среди, но и за цялата общественост.

Националният съвет за радио и телевизия се обедини около предложението на г-н Драганов отправено към проекта за нов закон за радиото и телевизията - "В интерес на насърчаването, развитието и закрилата на българската култура, когато се провеждат празници, фестивали, прегледи и други прояви на изкуствата и културата от общонационално значение съвместно с държавни или общински структури, както и други организации с идеална цел, рекламите на спомоществувателите насочени целево за събитието и излъчени в рамките на съответните предавания, които го отразяват, не влизат в общия обем от 15 минути на ден, но без да надвишават нормата от 6 минути на час. Календарът на тези събития следва да се съгласува предварително с творческите съюзи, Министерство на културата и или Министерството на образованието и науката."

В светлината на казуса отразяването на "Аполония" и приетото предложение, Националният съвет за радио и телевизия констатира, че в чл. 4, (принципи за създаване на радио и телевизионните предавания) т. 9 гласи: "защита на националните и духовните ценности на българския народ, на националната наука, образование и култура". Точка 10 гласи: "поощряване създаването и изпълнението на произведения на български автори". От друга страна раздел IV "Програмна дейност", чл. 65, т. 6 гласи: "Не се допуска БНР и БНТ да се разплащат чрез предоставяне на програмно време за реклами или по друг начин", като де факто ограничава възможностите за приложението на чл. 4, т. 9 и 10.

Националният съвет за радио и телевизия обсъди фактологическите обстоятелства около изпълнението на този член. Г-н Драганов изложи вижданията на г-жа Джейн Албрехт от МРАА - юрист за Източна Европа, в които тя препоръчва бартера като форма на продукция в условията на борд и ограничени финансови ресурси. Тези виждания тя изложи пред Заместник-Министър Председателя г-н Веселин Методиев през октомври 1997 г. По времето, когато е приеман ЗРТ финансовата обстановка в България и в частност в БНТ е била коренно различна. Законодателят се е водел от презумпцията за предотвратяване на злоупотреби с рекламно време чрез копродукции. Но в условията на финансова стагнация практиката показва, че това е едва ли не единствената възможност крупни културни събития да бъдат отразявани от БНТ. Именно поради това в процеса на изготвянето на проект за ЗРТ е премахнато ограничението в чл. 65, т. 6. Националният съвет за радио и телевизия е специализиран орган, който следи за спазването на този закон. НСРТ констатира противоречие между чл. 4, т. 9 и 10 като основни принципи на базата, на които се развиват по-нататъшните норми в ЗРТ и чл. 65, т. 6, каквато допълнителна норма той представлява. От тази гледна точка НСРТ смята, че като обща тенденция би трябвало водещи да са принципите залегнали в чл. 4, т. 9 и 10, а не нормите рестриктивно, уреждащи обстоятелства като чл. 65, т. 6.

Общо бе мнението, че трябва да се подкрепят и без това, малкото български културни прояви. Възложено бе на доц. Лозанов и г-н Драганов заедно с доц. Огнянова да намерят правната форма на тази подкрепа.

ПО ТОЧКА "ВТОРА":

Срещата с г-н Борис Карадимчев - член на УС на БНР, бе проведе по негово искане. Той сподели, че в процеса на работа, се е натъкнал на доста интересни проблеми. Неговото мнение за музикалните предавания на

радиото е, че б по-голямата си част те са еднотипни и чисто формално спазват процента за излъчване на българска музика, излъчвайки класации, които нямат стабилни компоненти и се базират на слушателски писма и телефонни обаждания. Този начин на работа е в ущърб на качеството и художествените стойности на предаванията.

Г-н Драганов отбеляза, че УС на БНР трябва да изработи правилата и критериите. Това са вътрешни проблеми и те сами трябва да създадат регламент за решаването им. Ясни и конкретни формулировки за радиоводещ и за редактори. Изискванията за художествена стойност трябва да фигурират в Правилника на БНР, а не в закона.

Общо мнение на членовете на НСРТ е, че проекта за Правилник за организацията и дейността на БНР като цяло отговаря на изискванията на ЗРТ, но в него липсва конкретен инструментариум за регулация на дейността на колективните органи в БНР и на правата и задълженията на журналисти, редактори, водещи и пр. Практиката до тук показва, че професионалното конкретизиране на Правилника ще бъде само от полза за работата в БНР.

По повод на запитване от страна на г-н Коруджиев относно спирането на "Музикална кутия" г-н Карадимчев каза, че ще направи анализ на сродните предавания, след което ще може да отговори по-конкретно.

Г-н Карадимчев каза, че е провел разговор с г-н Сергей Джоканов, който желае да се върне на работа в БНР, но като продуцент, а не редактор. По този повод той би желал да му се разясни как се намества продуцентът в държавната медия и кому служи той?

Г-н Драганов обясни, че в световната практика продуцент е самата медия и тя делегира определени права, свързани с конкретни отговорности на делегираните продуценти, които могат да са вътрешни и външни. Това са елементи от вътрешния правилник и трябва да бъдат включени в него.

Г-н Карадимчев сподели, че в момента БНР има пет музикални състава, които по негово мнение са отживели времето си. Как членовете на НСРТ виждат съдбата им?

Г-н Драганов каза, че е лесно да бъдат закрити, но този процес е необратим. Трябва внимателно да се прецени и да се даде отговор на няколко въпроса: Какво се прави с тяхната продукция? Колко струва издръжката им? Колко е годишното им участие в програмата на радиото? Тези състави са вече създадени и се ползват е много добра репутация у нас и в чужбина. Ето тук липсва един продуцент, който да се заеме с рекламата, организацията и продажбата. Те биха могли да станат печеливши за БНР. С приемането на новия закон за радио и телевизия те ще намерят пазар и в частните медии.

Имайки предвид поставените проблеми и констатираните празноти в проекта за правилник на БНР, членовете на НСРТ взеха решение да се срещнат с УС на БНР на следващото си заседание - 18 май 1998 г. в 10.30 ч.

ПО ТОЧКА "ТРЕТА":

Г-н Кърджилов представи седмичният си обзор в две направления:

- филмовата програма по Канал 1 на БНТ, която отговаря на изискванията на чл. 28 от ЗРТ.

- новинарските емисии, съсредоточавайки се върху представянето на обекти свързани с неправителствени организации. Констатациите от предишните седмици се повтарят и сега - обществените и неправителствени организации с малки изключения не присъстват на екрана на БНТ.

В изпълнение на задълженията си по чл. 66 от Закона за радиото и телевизията с цел да установи броя на обектите, в които присъстват неправителствени организации, НСРТ осъществи наблюдение на новините, излъчени по Канал 1 и Ефир 2 на БНТ в периода от 13 април до 10 май с акцент върху централните емисии.

Обобщени данни от наблюдението са:

Общ брой наблюдавани емисии - 52

Общ брой на обектите в тях - 887

Общ брой на обектите, отразяващи дейността на неправителствените организации - 42

Процент на обектите, свързани с неправителствените организации - 4,73%

Разбити данни по седмици:

4.V.-10.V.1998

- 15 наблюдавани новинарски емисии
(236 обекта)

- 12 броя

-5,1 %

27.IV.-3.V.1998

- 12 наблюдавани новинарски емисии
(231 обекта)

- 13 броя

- 5,6 %

20-26.IV. 1998

- 13 наблюдавани новинарски емисии
(приблизително 220 обекта)

- 8 броя

- 3,6 %.

13-19.IV. 1998

- 12 наблюдавани новинарски емисии
(приблизително 200 обекта)

- 9 броя

- 4,5 %

Забележка: В числото на неправителствените организации не са включени синдикатите.

В броя на наблюдаваните обекти не фигурират спортните новини и прогнозата за времето.

Данните показват, че новинарските емисии не отговарят в достатъчна степен на изискванията чл. 66, т. 2 от ЗРТ, според която радиотелевизионните оператори трябва да отчитат интересите и потребностите на всички български граждани и обществени групи. В този смисъл процесите и фигурите на гражданското общество остават в периферията на информационната политика на водещата обществена медия у нас, а това едва ли спомага за неговото развитие.

На г-н Кърджилов бе възложено да наблюдава публицистиката на БНТ.

ПО ТОЧКА "ЧЕТВЪРТА":

През седмицата са наблюдавани предаванията, насочени към детската възрастова аудитория между 6 и 10 години, по програма "Хоризонт" и програма "Христо Ботев". Всички те са реализирани в съответствие с изискванията на ЗРТ, са констатациите на г-н Шабански и г-жа Никова.

По мнение на доц. Лозанов детските предавания са малко като се има предвид общата тенденция на засилено внимание към детската аудитория и подрастващите. Този въпрос също би трябвало да се обсъди на срещата с УС на БНР.

Г-н Шабански отбеляза и факта, че за десетдневното наблюдение на програма "Христо Ботев" не е излъчено нито едно художествено литературно произведение от класи или съвременен автор на българската литература. По негово мнение би могло да се отправи препоръка към УС на БНР на основание изискванията на ЗРТ за утвърждаване на българската култура и защитата на българския език, регламентирани в чл. 4. Още повече, че в Златния фонд и архива на радиото има достатъчно образци на българското литературно творчество за деца и като съдържание и като художествена реализация.

По повод на слушателски обаждания, отправили обидни квалификации, членовете на НСРТ изразиха мнението, че водещият трябва да вземе

отношение и да предупреждава, че изказвания, съдържащи обидни квалификации, няма да бъдат излъчвани в ефир и че това пак е елемент от вътрешните правила на радиото и длъжностните характеристики.

На експертите бе възложено за следващата седмица наблюдение на програма "Хоризонт" и предаването "12 + 3".

Г-н Шабански да формулира и представи набелязаните проблеми за разговора с УС на БНР.

ПО ТОЧКА "ПЕТА":

Общо мнение на членовете на НСРТ е, че проекта за Правилник за организацията и дейността на БНР като цяло отговаря на изискванията на ЗРТ, но в него липсва конкретен инструментариум за регулация на дейността на колективните органи в БНР и на правата и задълженията на журналисти, редактори, водещи и пр. Практиката до тук показва, че професионалното конкретизиране на Правилника ще бъде само от полза за работата в БНР.

Тази препоръка бе изпратена на ръководството на БНР.

ПО ТОЧКА "ШЕСТА":

Беше прочетено писмото на г-н Петър Пайнавелов, в което той иска съдействие от членовете на НСРТ, за да получи достъп до архивите на БНТ.

Г-н Коруджиев настояваше членовете на НСРТ да решат този въпрос в полза на г-н Пайнавелов и да изпратят своята препоръка на г-н Попйорданов - генерален директор на БНТ.

Всички останали членове подкрепиха мнението на доц. Лозанов, че Националният съвет за радио и телевизия не бива да дава предписания по проблеми, които са извън областта на неговата дейност и правомощия.

Членовете на НСРТ се запознаха с писмото на г-н Момчил Ковачев - Изпълнителен директор на рекламна агенция "Имидж проджект" АД, в което се казва, че БНТ е излъчила на 05.05.1998 г. реклама на "Овъргаз инк." АД - техен клиент, който няма договорни отношения с телевизията. Това е в противоречие с чл. 37, ал. 2 от ЗРТ.

Членовете на Националния съвет за радио и телевизия взеха решение писмото и приложените към него документи да се предоставят на г-жа С. Йорданова - за икономическа преценка и на доц. Н. Огнянова за правно мнение, да се съберат всички възможни фактологически обстоятелства, след което да се изпрати становище до БНТ, че е необходимо да се уредят официално правила за стриктното спазване на чл. 37 от ЗРТ.

Следващото заседание бе насрочено за 18 май 1998 г. от 10.00 ч.

ПРИЛОЖЕНИ ДОКУМЕНТИ КЪМ ПРОТОКОЛ № 32 ОТ 11.05.1998 Г.:

1. Седмичния обзор на г-н П. Кърджилов за БНТ;
2. Седмичния обзор на г-н Шабански и г-жа Никова за БНР;
3. Проекта за правилник за организацията и дейността на БНР;
4. Писмо с вх. № 140/29.04.1998 от г-н П. Пайнавелов;
5. Писмо с вх. № 152/08.05.1998 г. от г-н М. Ковачев - Изпълнителен директор на рекламна агенция "Имидж проджект".

ЧЛЕНОВЕ НА НСРТ:

Дим. Коруджиев:

доц. Г. Лозанов:

Ст. Данаилов:

Й. Сърчаджиев:

не е присъствал
.....

Проф. М. Костов: Отсъства по болест

Председател на НСРТ:

^ Секретар на НСРТ: ^

..... \eJ:tef. •

Ал. Томов

Щ^А

Ив. Драганов